

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-290

9.4.2024

Frende Skadeforsikring AS

Motorvogn

Skade på bobil – gamle skader? – fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes samboer meldte på hennes vegne skade på en bobil til foretaket. I skademeldingen ble det oppgitt at uhellet fant sted 9.9.23 på "parkert bil", at det ble skader "Bak – venstre", og at det var "Litt trykt inn i ramme på bakluke og vegg nederst, og plastdeksel rundt baklys er sprukket opp veldig". Foretaket avsto kravet og sa opp sikredes forsikringer, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd. Det hevdet skadene hadde vært til stede da bilen ble kjøpt i juni 2023, og at sikrede eller sikrede samboer bevisst hadde gitt uriktige opplysninger i skadeoppgjøret. Foretaket viste til at tidligere eier hadde opplyst at skadene var til stede da han solgte sikrede bilen, samt at skadene, som fremgikk av bilder vedlagt skademeldingen og bilder tatt ved skadetaksten, også var synlige på bilder i finn-annonsen som forelå før sikrede overtok bilen. Sikrede var uenig og hevdet selgeren ikke hadde informert om skadene, og at skadene heller ikke var synlig ved overtakelsen. Sikrede hevdet også at skadene ikke var synlig på finn-annonsen, og at det i så fall kun gjaldt en sprekk, men at den var vanskelig å se pga. billedkvaliteten. Sikrede opplyste at de hadde oppsøkt verksted ca. en uke etter overtagelsen pga. andre mangler, og at verkstedet bekreftet at skadene som kreves erstattet ikke ble nevnt. Foretaket fastholdt sin avgjørelse og hevdet verkstedets uttalelse var uten bevisverdi fordi det hadde fokus på sikredes problem med bobilens senger og ikke bilens tilstand ellers. Nemnda kom til at det var klar sannsynlighetsovervekt for at sikrede kjente til at skadene var gamle da skademeldingen ble fylt ut, og at de gale opplysningene var gitt "bevisst".

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bobil og spørsmål om foretaket er fri for ansvar og kan si opp sikredes forsikringsavtaler pga. uredelig brudd på opplysningsplikten ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes samboer meldte på vegne av sikrede 19.9.23 om en skade på en bobil. Skademeldingen opplyste at uhellet fant sted 9.9.23 på "parkert bil", at det ble skader "Bak – venstre", og at det var "Litt trykt inn i ramme på bakluke og vegg nederst, og plastdeksel rundt baklys er sprukket opp veldig". Skadeforløpet ble beskrevet slik:

Aner ikke hva som har skjedd. Har ikke sett skaden før i går. Bilen har stått i gården siden dyrskun, med venstre siden og bakenden inntil plen og husvegg, så kan ikke ha skjedd her. Men noen må ha vært borti bilen med en annen bil, eller traktor eller noe sånn, mens vi var vekk fra bobilen for å

Spørsmål i skademeldingen om bilen hadde skader før uhellet ble besvart med "Ja", og punktet "Beskriv skadene bilen din hadde før uhellet" ble besvart med "Høyre side siden av bilen har bilen noen skrapemerker. Ikke noe i forbindelse med dette". Vedlagt skademeldingen var det lastet opp bilder av skadene.

Skaden ble etter besiktigelse 28.9.23 taksert til kr 64 585 inkl. mva. Taksten omfattet karosseriarbeid for "Skade på bakfanger og ramme lasteluke v. side" og materialer knyttet til "Baklampe v. side", "Fangerhjørne bak v. side", "Frakt org deler", "Plastdel under del lasteluke" og "Rep av alu karm lasteluke + lakkering". Takstmann engasjert av foretaket tok i forbindelse med taksten bilde av skadene.

Foretakets utreder ringte 9.10.23 til sikrede for å få flere opplysninger. Sikrede henviste da til sin samboer fordi han kjente saken best. Fra foretakets referat fra samtalen med samboeren (hvor han er kalt sikrede og referatet feildatert til 6.10.23) hitsettes:

Om hendelsen

Sikrede blir bedt om å forklare seg om hva som har skjedd med bobilen, hvor sikrede sier at de ikke vet hva som har skjedd. Sikrede sier at det var ft som gjorde han oppmerksom på skadene. Sikrede forklarer at de ikke går bak bobilen og kikker hele tiden, men at de har tenkt at skadene må ha oppstått, da de var på en bobiltur til S....

Beskrivelse av bil

Sikrede oppgir at de kjøpte bobilen i juni 2023 og at de betalte 285.000 kroner for den.

Sikrede blir bedt om å beskrive tilstanden på bobilen, da de kjøpte den. [...] Sikrede har sett et par merker på motsatt side av bobilen, enn den siden som nå har fått skader. Sikrede sier at det ikke var skader i områdene som nå er skadet, fra før.

Sikrede blir spurt om hvilke skader som har vært der fra før, hvor han svarer at han ser at det er "lappet på noen merker" etter gamle klistremerker.

Sikrede blir spurt om gamle skader var et tema/ble gjennomgått når de var og kjøpte bobilen. Sikrede sier at de ikke snakket om gamle skader og at han antar at selger er forpliktet til å oppgi, dersom det er noe av betydning.

Sikrede blir spurt om det var noen feil, mangler eller skader på bobilen da de kjøpte den, hvor sikrede sier "nei, når vi fikk den, fikk vi beskjed om at det ikke var noe spesielt". Sikrede bekrefter på spørsmål at de gikk rundt bobilen og kikket kjapt over den, samt at selger viste dem alle luker osv. [...]

Sikrede blir informert om at utreder har tilgang til gamle "Finn-annonser", hvor bilens registreringsnummer gir treff på flere salgsannonser. Sikrede blir gjort kjent med at skadene som er meldt til Frende, fremkommer på flere av bildene i salgsannonsene. Sikrede sin kommentar er "Det kan jeg ikke forstå. Vi har ikke sett noe- og det burde vi ha sett".

Sikrede sier "Det kan ikke være de skadene som er bak". Sikrede sier at han blant annet har meldt om en sprekk på den ene lykten, hvor lykten på en måte er trykket mer inn. Utreder bekrefter at dette er en av skadene som er avbildet i Finn-annonsene. Sikrede sier at de ikke har sett det og at selger da må ha reparert det før overtakelse og at skaden har gått opp igjen. Sikrede sier at han holder på å skrive en forliksklage på selger og at han kjenner at dette bare føyer seg inn i rekken av feil på bobilen.

Sikrede blir spurt om han har noen relasjon til selger, hvor han svarer "Nei". Sikrede sier at selger er en luring og at han blant annet har funnet at det er flere feil og mangler innvendig, som selger sa at var i orden. Sikrede svarer på spørsmål at det blant annet dreier seg om et veggfeste på en seng og en varmepumpe som har røket.

Samtykker

Sikrede blir spurt om han samtykker til at utreder kontakter selger i anledning saken. Sikrede sier at han ønsker at forliksklagen skal være en overraskelse på selger, men at han tenker at det skal gå fint at utreder snakker med han om gamle skader og reparasjoner.

Sikrede sier at skadene må ha blitt "dyttet på plass" av selger, dersom det viser seg at skadene på bobilen er gamle. Sikrede sliter med å forstå at bobilen da er blitt EU-godkjent. Sikrede sier at skadene som er på bobilen nå, er så tydelig at han ville ha sett dem, dersom de var til stede på bobilen fra før.

Andre opplysninger

Sikrede sier at han fra før har kontaktet "Finn.no" og fått tilsendt salgsannonse. Sikrede ser ikke at skadene er synlig på bildene og han ønsker derfor å få tilsendt kopi av bildene som Frende mener at viser gamle skader.

Sikrede sier at vil oversende navn og telefonnummer til selger, på e-post til utreder.

Foretaket kontaktet 9.10.23 selger av bilen (heretter kalt B.):

09.10.23 ringer utreder ... til tidligere eier av bobil, ..B.. ..B.. blir informert om at det gjelder en "Dethleffs" bobil, med reg.nr ... som ble solgt i sommer.

..B.. blir spurt om det var noen skader på bobilen, da den ble solgt. ..B.. sier at bobilen er en 2005-modell og at det blir noen merker, i løpet av så mange år.

..B.. sier at skadene/sprekkene som var til stede på bobilen, var synlig ved overtagelse. ..B.. sier at kjøper ..du.. også ble vist sprekkene på bobilen.

..B.. blir informert om at det i salgsannonse synes å ha vært en sprekk i støtfangeren bak, en sprekk på den ene lykten, slik at det også er oppstått en "glipe" og en sprekk nederst på en luke på bobilen. ..B.. sier at det kan stemme og at skadene ble gjennomgått med kjøper ved overtagelse.

..B.. opplever ikke at kjøper er "stueren" og synes at han fremstår som en "banditt". Like etter at kjøpet av bobilen var gjennomført, mottok ..B.. en rekke meldinger fra kjøper, hvor det ble påpekt flere feil på bobilen.

..B.. sier at kjøper har sagt at han har fått taksert skadene på bobilen på et "Caravan senter" og at dette beløp seg til 45.000 kroner. Kjøper har sagt at ..B.. kunne velge mellom å ta bobilen tilbake, eller betale han 30.000 kroner. ..B.. sier at kjøper allerede har fått 30.000 i avslag på prisen og at han klager på alt mulig. Blant annet har kjøper hevdet at "knottene" i bobilen var blitt "harde".

..B.. sier at de har signert kontakt og at det ikke er noe å reklamere på. ..B.. har sett at kjøper senere har forsøkt å legge bobilen ut til salgs flere ganger på Finn.no, for henholdsvis 360.000, 311.000 og 340.000. Slik ..B.. ser det, er det tydelig at kjøper forsøker å "få penger ut av bobilen".

Sikredes samboer sendte foretaket beskjed samme dag, 9.10.23 kl. 10.06, om at han trakk samtykke til at foretaket kunne kontakte bilselger fordi "Jeg vil bruke det som et overraskelsesmoment i forliksrådet". Han skrev også:

Legger ved et bilde fra annonsen til selger. Jeg ser det er en liten sprekk under på hjørnet. Denne har vi ikke sett før, da den er under bobilen.

Men som du kan se på bildene jeg har sendt over, så ha denne sprekk bli mye større og kommet opp til lykta. Dette har sikkert sammenheng med at lykten har blitt dyttet inn.

Vi har heller aldri sett noen andre sprekker her. Den sprekk som har kommet ved siden av lykten, den er ny, ellers hadde vi sett den. Den har nok også kommet da lykten har blitt trykket inn og skjermen har gått tilbake til normal posisjon. Dersom dere mener å se den i bildet fra annonsen, så er det kun normal skygge fra lykta. Det ville sett helt likt ut på andre siden dersom bildet ble tatt fra andre siden på den andre lykta.

Foretaket undersøkte bildene vedlagt skademeldingen og bilder fra finn-annonser fra hhv. 25.5.22 og 20.6.23, og utarbeidet en illustrasjonsmappe av 5.10.23 hvor det var foretatt en sammenligning av bildene. Det utarbeidet også en rapport 9.10.23 med bilder hentet fra finn-annonse 20.6.23 og bilder tatt i forbindelse med skadetaksten.

Foretaket påpekte i utredningssammendrag av 5.10.23 at "Det er foretatt søk på bobilens registreringsnummer i programmet "Legentic", hvor en ser at bobilen ble solgt med skadene. I Finn-annonse fra 20.06.23, er alle skadene synlig på bilde i salgsannonse. Se dok. 6,1 og 2,3 i Genus". Videre skrev utreder at "Saksbehandler har spurt sikrede flere ganger om gamle skader, hvor han avviser at skadene har vært der fra før. Sikrede benekter at bobilen hadde skadene, da han kjøpte den. Sikrede har oppgitt at skadene ble oppdaget første gang, når de kom tilbake fra bobiltur. Sikrede antar at skadene må ha oppstått ved at noen har rygget inn i bobilen". Fra sammendraget hitsettes følgende fra "Utreder sin vurdering":

Utreder mener at sikrede har meldt om skader, som beviselig var til stede på bobilen, da han kjøpte den. Sikrede har bekreftet at bobilen ble besiktiget, sammen med selger før overtagelse. Selger har i samtale med utreder sagt at skadene på bobilen var synlig ved salg og at sprekkene ble vist til sikrede.

Utreder mener at skadene er synlig og at det ikke er troverdig at sikrede ikke har sett dem, selv flere måneder etter kjøp. At sikrede oppgir at han holder på med en forliksklage ovenfor selger, underbygger at han er oppmerksom ovenfor mangler/feil på bobilen.

Sikrede er blitt spurt om gamle skader en rekke ganger, både muntlig og skriftlig. Sikrede har avvist at skadene var til stede på bobilen ved kjøp. Slik utreder ser det, forsøker sikrede å få dekket de gamle skadene og dermed få en erstatning han ikke har krav på.

Foretaket avslo 19.10.23 sikredes krav med henvisning til fal. § 8-1 fjerde ledd. Foretaket sa samtidig opp alle sikredes forsikringsavtaler fra 2.11.23, jf. fal. § 8-1 femte ledd, og opplyste at sikrede var uønsket som kunde i fremtiden. Fra foretakets brev hitsettes:

1. Bakgrunn

[.....]

Etter Frendes oppfatning foreligger det grunnlag for identifikasjon, jf. prinsippet i forsikringsavtaleloven § 4-11. Dette innebærer at feilaktige opplysninger fra samboeren din får betydning også for deg som forsikringstaker. Uansett foreligger det et fullmaktsforhold da du har henvist Frende sine henvendelser til samboeren din. Også av denne grunn vil feilaktige opplysninger fra din samboer få betydning også for deg.

I skademeldingen ble det opplyst at noen måtte ha vært borti bobilen da den stod parkert på S... rundt 9. september 2023. Det ble videre opplyst at skadene var lokalisert på "ramme på bakluke og vegg nederst og plastdeksel rundt baklys har sprukket opp veldig". Frende har mottatt bilder av skadene.

Da utreder tok kontakt med deg for å få mer informasjon om saken, ønsket du at utreder heller skulle snakke med samboeren din fordi han kjente saken best. Han forklarte da at han hadde sett noen merker på bobilen, men ikke på den siden som nå var skadet. Videre ble det opplyst at det ikke hadde vært tidligere skader der. På spørsmål har samboeren din benektet at dette kan være gamle skader og at de kan ha vært der da dere kjøpte bobilen. Det er oppgitt at skadene ble oppdaget dagen før skademelding ble sendt inn. Han bekreftet på spørsmål at han gikk rundt bobilen sammen med selger under overtagelsen, og at han kikket over bilen. Det ble gitt samtykke til at selgeren av bilen kunne kontaktes. En stund senere ble dette samtykket trukket tilbake.

2. Avslag på grunn av uriktige opplysninger i skadeoppgjøret

[.....]

Det er klar sannsynlighetsovervekt for at det er gitt bevisst uriktige opplysninger om skadene på bobilen, og at disse allerede var oppstått da bobilen ble kjøpt. Frende finner det videre klart at du og/eller din samboer visste eller måtte vite at opplysningene, dersom disse ble lagt til grunn for skadeoppgjøret, kunne føre til at du ville få utbetalt en erstatning du ikke hadde krav på.

Frende har innhentet Finn-annonser av bobilen fra mai og juni 2023. Bildene i annonsen viser at skadene var til stede på bobilen da denne ble kjøpt. Samboeren din opplyste at han hadde fått salgsannonsen fra Finn.no, så bildene har vært tilgjengelige for dere.

Du ga først gitt samtykke til at utreder kunne kontakte selgeren av bobilen. Etter at utreder hadde gjennomført samtalen med selger, mottok utreder en e-post der samtykket ble trukket tilbake. Selger bekreftet i samtalen med utreder at disse skadene var på bobilen og at dette ble gjennomgått med dere ved overtagelsen.

Slik Frende vurderer saken, er det meldt om skader ved bobilen som var til stede da dere kjøpte den. Det har blitt bekreftet at bobilen ble gjennomgått ved overtagelsen sammen med selger, og selgeren bekrefter at skadene var synlige og ble vist til dere. Skadene er også synlige på bildene av bobilen i salgsannonsen. Det er dermed ikke troverdig at disse skadene skal ha oppstått i senere tid, slik dere har opplyst.

Frende sin oppfatning er at det er klar sannsynlighetsovervekt for at dere forsøker å få dekket skader som var til stede på bilen før den ble forsikret hos Frende og dermed få utbetalt en erstatning dere ikke har krav på.

Vilkårene for bortfall av krav etter forsikringsavtalelovens § 8-1, 4. ledd er oppfylt og det vil ikke bli utbetalt erstatning i saken.

Sikredes samboer påklaget 27.10.23 foretakets avgjørelse og presiserte at han ikke så skadene før sikrede så dem og ba ham se på det. Samboeren hevdet han ikke fikk spørsmål fra utreder om det kunne være gamle skader, men selv tok opp det fordi utrederens spørsmål virket underlige, og han ikke trodde det var gamle skader fordi det ville vært rart om de ikke hadde sett dem. Han forklarte at han trakk samtykke til at utreder skulle ringe bilselger fordi han hadde en forliksklage på gang, og selgeren var en luring som hadde latt være å fortelle om mange feil og mangler. Samboeren hadde gitt foretaket opplysningene han mente var riktige, herunder trukket tilbake kravet om den ene sprekken i skjermen etter undersøkelse av bilder i finn-annonsen, og forklart at sprekken hadde blitt større, og at de tidligere var vanskelig å se. Han fastholdt at den andre sprekken rundt lysene tilsa at lysene hadde blitt presset inn. Han opplyste at selgeren hadde avvist alle feil de hadde funnet på bobilen, herunder veggfeste til hovedsengen, som var revet ut av veggen, slik at sengen ikke hadde noe støtte på den ene siden. Han hevdet selgeren ikke hadde informert om skader utover der man åpner og lukker spillvannstanken. Videre hevdet han at foretakets vurdering om at en skygge på et bilde utgjorde en skade var basert på et bilde av dårlig kvalitet.

Foretaket fastholdt 14.11.23 sin avgjørelse.

Sikrede bestrider at det foreligger brudd på fal. § 8-1 fjerde ledd. De visste ikke om skadene før de kjøpte bobilen. Dersom det hadde vært synlige skader på bobilen ved kjøpet, ville det vært naturlig at selger hadde ført det opp i kjøpekontrakten under feltet "Feil eller problemer ved bobilen", men kjøpekontrakten sier ingenting om dette. Derimot sto det under "Annet" at kjøperne fraskrev seg § 19 i kjøpsloven. Sikrede mener dette viser at selger var en kjeltring.

Sikrede viser også til e-post fra verkstedet om at skadene ikke ble omtalt da sikrede en uke etter kjøpet gjennomgikk feil på bobilen på verkstedet. Foretaket har ikke oppfylt sin bevisbyrde.

Forsikringsforetaket anfører at det foreligger brudd på fal. § 8-1 fjerde ledd som gir grunnlag for ansvarsfrihet og oppsigelse av forsikringen, jf. fal. § 8-1 femte ledd. Det er klar sannsynlighetsovervekt for at sikrede eller sikredes samboer kjente til at skadene var gamle, og at opplysningene om at dette var nye skader ble gitt bevisst. Foretaket legger også til grunn at sikrede eller samboeren forsto at opplysningene kunne ført til at sikrede fikk utbetalt en erstatning hun ikke hadde krav på.

Foretaket kan ifølge fal. § 4-11 og forsikringsvilkårene påberope seg handlinger og unnlatelser fra en person som med forsikringstakers samtykke er ansvarlig for bilen. Videre følger det av alminnelige avtalerettslige regler om fullmaktsforhold at feilaktige opplysninger fra personer som representerer forsikringstaker i et skadeoppgjør, kan påberopes overfor forsikringstaker.

Foretaket anfører at det er lett å se av fotografiene fra finn-annonsen, skademeldingen og skadetaksten at skadene er de samme, og selger av bilen har opplyst at skadene/sprekkene var synlige og ble vist frem ved overtakelsen av bilen. Bilen ble kjøpt i juni 2023 og var eid i ca. tre måneder på tidspunktet sikrede hevder skadene ble oppdaget. Foretaket anser det for klart at skadene ikke oppsto i sikredes eiertid, og at det er svært lite sannsynlig at de ikke oppdaget skadene allerede ved kjøpet. I alle fall mener foretaket det er svært sannsynlig at de ble klar over skadene i tiden etter overtakelsen.

Foretaket bestrider at e-posten av 26.1.24 fra verkstedet har noen bevisverdi. Det fremgår at de da var opptatt av problemer med sengene og ikke bilens tilstand ellers.

Foretaket hevder subsidiært at skadene uansett ikke kan kreves erstattet under forsikringen fordi fotografiene tydelig viser at skadene var på bilen allerede ved kjøpet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er fri for ansvar og kan si opp sikredes forsikringsavtaler pga. uredelig brudd på opplysningsplikten ved skadeoppgjøret.

Fal. § 8-1 fjerde og femte ledd angir:

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som sikrede vet eller må forstå kan føre til at sikrede får utbetalt en erstatning han eller hun ikke har krav på, mister sikrede ethvert erstatningskrav mot forsikringsforetaket etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse. Hvis sikredes forhold bare er lite klanderverdig, bare angår en liten del av kravet, eller hvis det ellers foreligger særlige grunner, kan sikrede likevel få delvis erstatning. § 4-14 gjelder tilsvarende.

I tilfeller som nevnt i fjerde ledd kan forsikringsforetaket si opp enhver forsikringsavtale det har med sikrede med en ukes varsel. § 3-7 annet ledd første, annet og fjerde punktum gjelder tilsvarende.

Det første spørsmålet er om sikrede ga foretaket "uriktige eller ufullstendige opplysninger" under skadeoppgjøret.

Nemnda legger til grunn at sikrede er eier av bobilen, men at samboeren under skadeoppgjøret har handlet på vegne av henne. Samboeren har også forklart at han har generell bruksrett til bilen, og at han dekker bensin og bytter deler etc.

I praksis er det akseptert at en avtale om identifikasjon etter reglene i forsikringsavtaleloven § 4-11 også omfatter brudd på forsikringsavtaleloven § 8-1, selv om denne bestemmelsen ikke er nevnt i identifikasjonsklausulen i vilkårene, jf. LA-2012-137139, hvor partene aksepterte at en slik identifikasjonsadgang forelå, og fra nemndspraksis FKN 2009-326 og FinKN 2016-347 samt fra tidligere FSN 1937, FSN 3834, FSN 4264, FSN 4788, FSN 4850 og FSN 6860, se Wilhelmsen i Karnov note 5 til § 8-1. Forsikringsvilkårene har en slik identifikasjonsklausul i pkt. 16, og foretaket påberopte seg også slik identifikasjon i avslaget. Ut fra sikredes forklaring legger nemnda til grunn at samboeren "var overlatt ansvaret for bilen" etter fal. § 4-11 annet ledd bokstav a på en slik måte at identifikasjon kan finne sted, se nærmere Wilhelmsen i Karnov note 3 til § 4-11 og Bull/Wilhelmsen, Forsikringsrett, 2. utg. 2024 s. 429.

I skademeldingen er det opplyst at bobilen ble påført skader 9.9.23 da den sto parkert, samt at det var skader "Bak – venstre", og at det var "Litt trykt inn i ramme på bakluke og vegg nederst, og plastdeksel rundt baklys er sprukket opp veldig". Det er videre opplyst at noen må ha vært borti bilen "med en annen bil, eller traktor eller noe sånn", og at det var skader på bilen fra før, men at det var på "Høyre side siden av bilen har bilen noen skrapemerker. Ikke noe i forbindelse med dette". Skademeldingen var vedlagt bilder av skadene som bl.a. viste en sprekk nederst bak på bobilens venstre side og på plastdekselet rundt baklyset på samme sted.

Foretaket hevder bobilen hadde sprekker allerede da den ble kjøpt av sikrede.

Sikrede overtok etter det opplyste bilen 25.6.23, etter at den var publisert for salg med finn-annonser hhv. 20.6.23 og 25.5.22. Sprekkene som vises på bildene vedlagt skademeldingen, er godt synlige på bildene som fulgte finn-annonsene. Sprekken ved baklyset ses på bilde fra annonsen fra 20.6.23, mens sprekken nederst på baksiden på venstre side er klart synlig på bildet fra annonsen fra 25.5.22. Dette tilsier klart at bobilen hadde disse skadene da sikrede overtok bilen. I så fall er opplysningene i skademeldingen om at skadene ble påført bobilen 9.9.23 objektivt sett uriktige.

Det neste spørsmålet er om de gale opplysningene er gitt "bevisst". Skadene var synlige på finn-annonsen fra 20.6.23, og selger av bobilen opplyste til foretakets utreder at han viste sikrede skadene ved overtakelsen. Sikrede anfører at den ene sprekken var vanskelig å se ved overtakelsen, og at den senere må ha blitt større. Nemnda mener imidlertid begge sprekkene tydelig kan ses på de nevnte bildene. Sikrede anfører at skadene må ha blitt reparert før

overtakelsen eller skjult ved at baklyset var trykket inn, men dette stemmer dårlig med at skaden ses på bilde fra finn-annonsen publisert 20.6.23, dvs. kun fem dager før overtakelsen. Selv om skadene ses enda tydeligere på bildene tatt av sikrede og av takstmannen i forbindelse med skadetaksten, kan ikke dette tillegges avgjørende betydning.

Sikrede anfører at selger ikke nevnte skadene i kjøpekontrakten. Den kjøpekontrakten sikrede har fremlagt er ikke signert av kjøper og angir heller ikke hvem som er kjøper. Den er derfor ikke fullstendig, og er heller ikke avgjørende i forhold til hvilken kunnskap sikrede har hatt om skader som fremgår av bildene og av opplysninger selger anfører å ha gitt.

Sikrede viser også til at bobilen ble fremvist på et bobilverksted allerede en uke etter kjøpsdato for vurdering av hva det ville koste å reparere feilene som var funnet på den, og at det da ville vært naturlig at disse skadene ble nevnt. Verkstedet har bekreftet at det "ikke husker" å ha sett skadene, men sier også at "vi så på seng problemet i bobilen i v. garasje dør åpning". Det er derfor uklart for nemnda hva som egentlig var gjenstand for verkstedets undersøkelse.

Ut fra dette mener nemnda det er klar sannsynlighetsovervekt for at sikrede kjente til at skaden var gammel da skademeldingen ble fylt ut, og at de gale opplysningene derfor er gitt "bevisst".

Det er klart at uriktige opplysninger om gamle skader vil kunne medføre at "sikrede får utbetalt en erstatning han eller hun ikke har krav på".

Spørsmålet er derfor om sikrede "måtte forstå" dette. Formuleringen er omtalt i Rt. 1978 s. 321 vedrørende bal. § 7 om bortfall av erstatning når man kjører med en som man "må veta" er påvirket. Retten fastslår på s. 325 at "måtte vita" i lovteksten betyr det samme som "måtte forstå", og at "Etter vanlig språkbruk ligger det i "måtte forstå" eller "måtte vita" at man har for seg en situasjon som ut fra en normal bedømmelse gjør en mulig uvitenhet uforståelig". Hvis man forutsetter at de gale opplysningene er gitt bevisst og ikke pga. en misforståelse, er det ikke opplyst om noe som kan gi en annen fornuftig forklaring på de gale opplysningene enn et ønske om høyere erstatning, og en normal bedømmelse tilsier her at det er uforståelig at sikrede skulle være uvitende om dette.

Dette betyr at sikrede etter fal. § 8-1 fjerde ledd første punktum mister ethvert erstatningskrav mot foretaket under sin bobilforsikring og evt. andre forsikringsavtaler i anledning samme meldte hendelse. Det følger da av femte ledd at foretaket også kan si opp alle sikredes forsikringer med en ukes varsel.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).